

N:o 124.

Af herr P. Truedsson, om ändrad lydelse af 65 § i förordningen den 26 januari 1894 angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket.

Under flera år hafva stenhuggeri-bolag upptagit och bearbetat svart granit i Örkeneds socken Östra Göinge härad af Kristianstads län och hufvudsakligen till Tyskland exporterat densamma; åtskilliga hemmans-egare i nämnde socken hafva till nämnde bolag upplåtit stenberg af dylik granit och derigenom förskaffat biinkomst såväl för sig sjelfva som för ortens fattiga befolkning. Nu har man emellertid upptäckt, att äfven å tvenne statens domäner *Hägghult* och *Applahult* i ofvannämnda socken finnes en myckenhet af nämnda stenart. Detta har föranlett, att ansökning ingifvits till kongl. domänstyrelsen om att få upptaga och bearbeta de å dessa domäner varande svarta stenklipporna. Men domänstyrelsen lär vara förhindrad af kongl. förordningens bestämmelser af den 26 januari 1894 att medgifva rättighet till upptagning och bearbetning af sten och andra dylika jordarter på bortarrenderade statens domäner, enär sådan rättighet enligt 65 § nämnda förordning endast är medgifven å statens allmänna skogar.

Jag har kännedom om att arrendatorerna af nämnda domäner mycket intressera sig för att stenhuggeri-industrien må kunna utöfvas äfven å de af dem arrenderade domäner, såsom medförande arbetsförtjenst för dem och ortens befolkning, en förtjenst som väl är behöflig för det fattiga folket och hvarigenom staten skulle beredas en icke obetydlig inkomst som bliver en följd af nämnda industriella verksamhet.

Ett ytterligare skäl till den af mig föreslagna förändringen finner jag deri, att äfven vid nya väglagens tillämpning kommer domänstyrelsen att vara förhindrad att lemna bifall till tagande af väglagningsämnen på statens utarrenderade domäner, då sådant skulle enligt 33 § väglagen komma i fråga, hvarigenom endast onödiga rättegångar skulle uppkomma.

På grund af det anförda får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring af 65 § af kongl. förordning angående hushållning med de allmänna skogarna i riket af den 26 januari 1894, att domänstyrelsen må erhålla rättighet att upplåta äfven statens utarrenderade domäner för tägt af svart granit, jemte andra stenarter och grus, dock att det sker utan skada för domänarrendatorerna.

Stockholm den 26 januari 1895.

P. Truedsson.

N:o 125.

Af herr J. Olsson, från Stockholm, om ändrad lydelse af 60 § i regeringsformen.

Regeringsformens 60 § stadgar bland annat, att »allmänna afgifter af hvad namn och beskaffenhet som helst ej må, utan Riksdagens samtycke, kunna förhöjas, tullen å inkommande och utgående spanmål allena undantagen.»

Denna sistnämnda bestämmelse utgör sålunda ett undantag från den i 57 § regeringsformen fastställda viktiga grundsats, att Riksdagen allena eger utöfva svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta.